

Nr. 2 / 72.270/2018

31.08.2018

Domnului comisar șef de penitenciare Marian DOBRICĂ
Director general
Administrația Națională a Penitenciarelor

Stimate domnule director general,

Urmare adresei dvs. nr. 51.979/2018 referitoare la aplicarea dispozițiilor legale referitoare la plata orelor suplimentare și a muncii prestate în repaus săptămânal și sărbători legale, vă comunicăm următoarele:

Interpretarea actelor normative în vigoare, inclusiv a celor inițiate de Ministerul Justiției, este de competența organului care aplică acele prevederi legale și care are responsabilitatea emiterii actelor administrative în baza legislației în vigoare. Prezentul punct de vedere al Ministerului Justiției cu privire la modul de aplicare a normelor juridice are un caracter orientativ, revenind Administrației Naționale a Penitenciarelor competența de a decide în ceea ce privește modul concret de aplicare a legii în acest domeniu.

Sub această rezervă, referitor la problematica expusă în adresa dvs., formulăm următorul punct de vedere:

1. Modul de compensare a muncii prestate în zile de repaus săptămânal, sărbători legale și în alte zile în care, potrivit legii, nu se lucrează.

În această materie sunt incidente următoarele dispoziții legale:

- Art. 10 alin. (3) din OUG nr. 90/2017: "*(3) Prin excepție de la prevederile art. 8, în anul 2018, pentru activitatea desfășurată de personalul militar, polițiștii, funcționarii publici cu statut special din sistemul administrației penitenciare și personalul civil din instituțiile publice de apărare, ordine publică și securitate națională, în zilele de repaus săptămânal, de sărbători legale și în celelalte zile în care, în conformitate cu reglementările în vigoare, nu se lucrează, se acordă drepturile prevăzute de legislația în vigoare în luna iunie 2017. Baza de calcul pentru acordarea acestor drepturi o reprezintă solda de funcție/salariul de funcție convenit(ă).*"
- Legislația în vigoare în luna iunie 2017 la care face referire art. 10 alin. (3) din OUG nr. 90/2017 era OUG nr. 103/2013 care prevedea la art. 13 alin. (5) următoarele: "*(5) Prin excepție de la prevederile art. 9 alin. (1), pentru activitatea desfășurată de personalul militar, polițiștii, funcționarii publici cu statut special din sistemul administrației penitenciare și personalul civil din instituțiile publice de apărare, ordine publică și securitate națională, în zilele de repaus săptămânal, de sărbători legale și în celelalte zile în care, în conformitate cu reglementările în*"

vigoare, nu se lucrează, se acordă o majorare de 75% din baza de calcul prevăzută la alin. (4).

- Art. 9 alin. (1) la care face trimitere art. 10 alin. (3) citat mai sus prevede următoarele: *"(1) În anul 2014, munca suplimentară efectuată peste durata normală a timpului de lucru de către personalul din sectorul bugetar încadrat în funcții de execuție sau de conducere, precum și munca prestată în zilele de repaus săptămânal, de sărbători legale și în celelalte zile în care, în conformitate cu reglementările în vigoare, nu se lucrează, în cadrul schimbului normal de lucru, se vor compensa numai cu timp liber corespunzător."*
- Această ultimă prevedere a ultraactivat în anii ulteriori anului 2014 în baza legislației anuale de salarizare, fiind aplicabilă inclusiv în anul 2018 în baza art. 10 alin. (3) din OUG nr. 90/2017 citat mai sus.

Din aceste prevederi legale rezultă următoarele:

- Pentru munca prestată în repaus săptămânal (sâmbăta și duminica), sărbători legale și în alte zile în care, potrivit legii, nu se lucrează, legea a prevăzut o excepție care este de strictă aplicare și interpretare, respectiv faptul că pentru activitatea desfășurată în aceste zile se acordă o majorare de 75% din baza de calcul, evident proporțional cu orele astfel lucrate.
- Deși dreptul comun - Codul muncii - reglementează în principal acordarea de timp liber în compensare pentru acest tip de muncă, totuși excepția cuprinsă în art. 13 alin. (5) citat mai sus face referire doar la acordarea unei majorări, astfel încât interpretarea potrivit căreia pentru acest tip de muncă se acordă o majorare de 75% din baza de calcul în luna imediat următoare, odată cu plata drepturilor salariale pentru luna în care a fost prestată munca, nu este eronată, ci este chiar în acord cu dispozițiile legale citate.
- Această majorare se acordă indiferent de identificarea și calificarea ulterioară a acestor ore ca fiind și ore suplimentare (în urma pontajului), întrucât condițiile pentru acordarea majorării de 75% pentru repaus săptămânal prevăzute de lege sunt verificate și îndeplinite (încă din luna următoare prestării muncii), iar legea nu distinge între orele prestate în repaus săptămânal care sunt și ore suplimentare sau nu. Ordonatorul de credite verifică, prin urmare, îndeplinirea condițiilor legale, respectiv dacă munca a fost sau nu prestată în zile de repaus săptămânal, sărbători legale sau alte zile nelucrătoare potrivit legii, iar dacă sunt îndeplinite poate acorda majorarea de 75% din baza de calcul.

2. Modul de compensare a muncii suplimentare:

În această materie sunt incidente următoarele dispoziții legale:

- art. IV din Legea nr. 79/2018 care prevede: *(1) Prin derogare de la prevederile art. 8 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 90/2017 privind unele măsuri fiscal-bugetare, modificarea și completarea unor acte normative și prorogarea unor termene, munca suplimentară prestată începând cu 1 aprilie 2018 peste programul normal de lucru de către personalul cu statut special care are atribuții pentru desfășurarea activităților deosebite cu caracter operativ sau neprevăzut în domeniul ordinii și siguranței publice, în respectarea regimului frontierei de stat a României, în situații de urgență, în personalizarea, emiterea și evidența generală a documentelor de identitate și a pașapoartelor simple, în emiterea și evidența permiselor de conducere și a certificatelor de înmatriculare ale autovehiculelor rutiere, precum și de către funcționarii publici cu statut special din sistemul administrației penitenciare, care nu se poate compensa cu timp liber corespunzător, se plătește cu o majorare de 75% din solda de funcție/salariul*

de funcție, proporțional cu timpul efectiv lucrat în aceste condiții. Plata majorării se efectuează în cazul în care compensarea prin ore libere plătite nu este posibilă în următoarele 60 de zile după prestarea muncii suplimentare.

- Alin. (4) al aceluiași articol precizează: "(4) Munca suplimentară prestată peste programul normal de lucru se poate plăti numai dacă efectuarea orelor suplimentare a fost dispusă de șeful ierarhic, în scris, fără a se depăși 180 de ore anual. În cazuri cu totul deosebite, munca suplimentară se poate efectua și peste acest plafon, dar nu mai mult de 360 de ore anual, cu aprobarea ordonatorului de credite și cu acordul sindicatelor reprezentative sau, după caz, al reprezentanților salariaților, potrivit legii, precum și cu încadrarea în fondurile bugetare aprobate".
- Art. 8 din OUG nr. 90/2017 prevede că: "Prin derogare de la prevederile art. 21 din Legea-cadru nr. 153/2017, în anul 2018, munca suplimentară efectuată peste durata normală a timpului de lucru de către personalul din sectorul bugetar încadrat în funcții de execuție sau de conducere, precum și munca prestată în zilele de repaus săptămânal, de sărbători legale și în celelalte zile în care, în conformitate cu reglementările în vigoare, nu se lucrează, în cadrul schimbului normal de lucru, se vor compensa numai cu timp liber corespunzător acestora".
- În aplicarea dispozițiilor legale mai sus citate, a fost emis OMJ nr. 2721/C/2018 care, la art. 1 prevede: "(1) Munca suplimentară prestată începând cu 1 aprilie 2018 peste programul normal de lucru de către funcționarii publici cu statut special din sistemul administrației penitenciare, care nu se poate compensa prin ore libere plătite în următoarele 60 de zile după prestarea muncii suplimentare, se plătește cu drepturile salariale corespunzătoare pentru orele prestate peste programul normal de lucru la care se aplică o majorare de 75% din salariul de funcție, proporțional cu orele efectiv prestate peste programul normal de lucru".

Din aceste prevederi legale rezultă următoarele:

- Munca suplimentară se compensează în principal cu timp liber corespunzător plătit ("Plata majorării se efectuează în cazul în care compensarea prin ore libere plătite nu este posibilă în următoarele 60 de zile după prestarea muncii suplimentare"), această dispoziție neregăsindu-se la modul de compensare a muncii în repaus săptămânal sau sărbători legale, așa cum am precizat mai sus.
- Dacă nu este posibilă compensarea cu timp liber în următoarele 60 de zile, munca suplimentară se plătește cu drepturile salariale corespunzătoare pentru orele prestate peste programul normal de lucru la care se aplică o majorare de 75% din salariul de funcție, proporțional cu timpul efectiv lucrat în aceste condiții. În total este vorba de 175% proporțional cu numărul orelor prestate.

3. Modul de compensare a muncii suplimentare prestate în zilele de repaus săptămânal, sărbători legale sau alte zile libere în care, potrivit legii, nu se lucrează:

- Dispozițiile legale prezentate mai sus care definesc regimul juridic al ambelor tipuri de muncă prestată astfel cum a fost prezentate la punctele 1 și 2 rămân valabile în această ipoteză.
- Dacă este vorba de o singură muncă prestată de o persoană în zilele de repaus și sărbători legale care reprezintă în același timp și muncă suplimentară, OMJ nr. 2721/C/2018 prevede expres, la art. că "(2) Drepturile acordate (suplimentar s.n) pentru munca prestată în zilele prevăzute la alin. (1) și drepturile reglementate pentru munca suplimentară în condițiile prezentului ordin nu se pot cumula pentru aceeași muncă prestată".
- În baza acestor dispoziții, nu se pot cumula cele două majorări specifice - ca beneficii suplimentare - (75% + 75%), fiind vorba de o singură muncă prestată.

MINISTERUL JUSTIȚIEI

Totuși, având în vedere că persoana prestează munca peste durata normală a timpului de lucru (adică cu depășirea fondului normal de timp al lunii), această muncă în plus trebuie plătită, întrucât persoana nu poate face muncă forțată (neplătită). Astfel, munca prestată trebuie plătită cu 100% din drepturile salariale corespunzătoare orelor prestate (proporțional cu acestea), dar fără acordarea suplimentului de 75% majorare la salariul de funcție, întrucât un beneficiu suplimentar a fost deja acordat pentru aceeași muncă prin plata majorării de 75% pentru repaus săptămânal. Având însă în vedere că pentru munca suplimentară, legiuitorul prevede expres compensarea în principal cu timp liber corespunzător plătit, opțiunea ordonatorului de credite de a acorda mai întâi ore libere pentru compensarea acestei munci suplimentare (în termen de 60 de zile) este în deplin acord cu legea. Observațiile prezentate mai sus în ceea ce privește regimul muncii suplimentare rămân valabile: "Dacă nu este posibilă compensarea cu timp liber în următoarele 60 de zile, munca suplimentară se plătește cu drepturile salariale corespunzătoare pentru orele prestate peste programul normal de lucru", la care însă nu se mai aplică o majorare de 75% din salariul de funcție, pentru motivele precizate mai sus. În final este vorba tot despre 175% (și în niciun caz 250%).

Cu stimă,

f prof. univ. dr. Tudorel TOADER

Ministrul justiției

31.08.2016
Conf. OMJ nr. 3377/C/2016